

Historie på lydbånd

Af Jens Kusk

25 år er historisk en kort tid og lydbånd er næsten kun nutid, men når Esbjerg Lydavis i år holder 25 års jubilæum, er der god grund til at bemærke det. Det er landets ældste lydavis, og den har også beskæftiget sig meget med lokalhistorie.

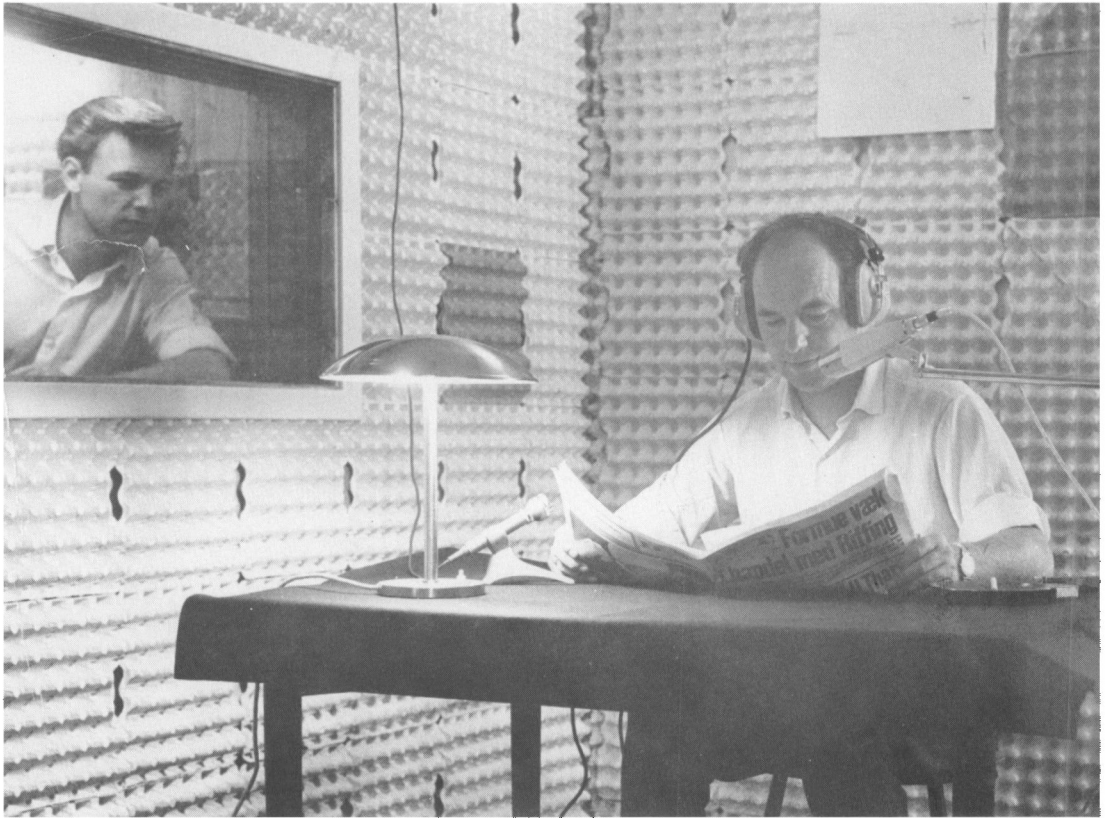
Lydavisen startede i sin tid som privat og ulønnet hobbyarbejde. Den nye spændende teknik med lyd gemt på magnetbånd gav anledning til start af en båndamatørklub. Det var jo fantastisk sådan at kunne gemme den enkeltes stemme, musik sang og meget andet - og ligefrem sende det med posten.

Det var godt et halvt hundrede, med malermester Arne Sørensen som formand, der startede klubben i Esbjerg. Man måtte begynde med ret enkel teknik og primitive lokaler - således opnåede man f.eks. god akustik i studiet ved at beklæde væggene med æggebakker. Der arbejdedes med mange opgaver, også ret kræ-

vende, som optagelser af teater, kor og koncert m.m. - men indlæsning for blinde, og især en lydavis for alle læseretarderede blev det vigtigste. Lydavisen startedes så den 13.9. 1965 med lidt tilskud bl.a. fra Lionsklubber, Blindesamfundet osv., og alle blinde i Esbjerg og omegn kunne så hver 14. dag få en lydavis som gratis blindetryksag.

Selve amatørklubben gik langsomt i stå - teknikken blev snart hvermands eje og mistede vel også noget af nyhedens interesse. Men selve lydavisen og de særlige opgaver levede videre, med nogle af pionererne og især lederen Jørgensen som aktive. Fra 1970 stillede Esbjerg kommune en båndmaskine, og op gennem 70'erne stedse bedre lokaler og teknik til rådighed.

Efteråret 1979 (4.10.) oprettedes lydavisen så som en selvejende institution. Den er nu en moderne velfungerende institution, som er understøttet med gode studier og udmærket teknik.

Det første studie i Skolegade i kælderen under det nu nedrevne Bangs Hotel, 1965.

Der er fast personale med Jørgen Jørgensen som leder. Der udsendes nu daglig en 45 min. avis på kassettebånd mod før et 1½ timers spolebånd hver 14. dag. I Esbjerg kommune er der ca. 145 abonnenter, men der fremstilles lydavis til 6 kommuner i Ribe amt. Vejen var den første udenbys kommune, man betjente, og her blev f.eks. også kommuneplanen udgivet på bånd. Der udsendes nu ugentlig ca. 1.000 lydbånd.

Lydavisen foretager også individuel indlæsning for blinde - det kan være f.eks. en lovtæst, en lokalplan, et brev, man har fået og ikke selv kan læse og gerne vil kunne tage frem igen - eller

noget så praktisk og enkelt som en strikkeopskrift.

Udgivelsen af lydbøger - lydforlaget - er nu ordnet som en særlig afdeling, som af juridiske og praktiske grunde er en forening. De eneste medlemmer er Jørgen Dieckmann Rasmussen, Byhistorisk Arkiv, Karen Madsen, Handicapforeningen, J. O. Kryger fra Esbjergs socialbogholderi og lederen Jørgen Jørgensen som er formand.

En af de første lydbøger, man udsendte, var nu afdøde Uglvig Christiansens dialektidgte. Årbogen *Fra Ribe Amt* er ligesom årbogen fra

Vejle amts historiske samfund udsendt som lydbog de sidste 10 år, og anden lokalhistorisk litteratur forberedes.

Lydavisens og forlagets logo er en let ændret udgave af den gamle klubs - teksten på båndspole med en Esbjergkutter. Det er trods alt i den gamle klub, grundlaget blev lagt til det nye

professionelle foretagende, som er til glæde for svagtseende og også giver dem adgang til lokalhistorisk litteratur.

Jens Kusk, f. 1913, fhv. gårdejer, Jens Kusksvej 1, 6731 Tjæreborg. Medforfatter til Sneum-Tjæreborg bogen. Har tidligere skrevet i »Fra Ribe Amt«.